

Irena Stemplowska

"Spory wokół Schellinga w Polsce",
Karol Bał, "Acta Universitatis
Wratislaviensis" No 309, Germanica
Wratislaviensia XXVI, Wrocław 1976
: [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/3 (65), 151

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ WALAS Teresa: Dekadentyzm wśród prądów epoki. "Pamiętnik Literacki" 1977 z. 1 s. 97-149.

Studium zawiera obszerną i wszechstronną analizę dekadentyzmu w literaturze europejskiej. Obok ideowych i wolicjonalnych wyznaczników tej formacji (chorobliwość, perwersja, sztuczność, intelektualizm, immoralizm, sceptycyzm poznawczy, relatywizm, synkretyzm, epikureizm, estetyzm i in.) autorka rozpatruje formalne rezultaty postawy dekadenc-kiej. Artykuł postuluje rozgraniczanie dekadentyzmu i modernizmu. Pierwszy jest ostateczną konsekwencją i negacją światopoglądu natura-
listyczno-pozytywistycznego, drugi - nową strukturą światopoglądową z własną aksjologią. Rozróżnienie to pozwala lepiej uchwycić dynamikę przełomu antypozytywistycznego w literaturze.

BP/65/12

J.Z.

/II/ BAL Karol: Spory wokół Schellinga w Polsce. "Acta Universi-
tatis Wratislaviensis". Nr 309. Germanica Wratislaviensia XXVI.
Wrocław 1976, s. 21-27.

Autor omawia stosunek Józefa Gołuchowskiego i Edwarda Dembowskie-
go do poglądów filozoficznych Schellinga znamienych dla ostatniego
okresu jego twórczości, by dowieść słuszności marksistowskiej tezy
"o decydującym wpływie konkretnej postawy społeczno-politycznej /posta-
wy klasowego zaangażowania/ na określony sposób uprawiania filozofii,
nawiązywania do tradycji filozoficznej...". Dembowski nie akceptował
filozofii Schellinga nie odnajdując w niej wątków motywujących jego rady-
kalizm społeczny. Gołuchowski, interpretując poglądy filozofa niemieckie-
go jako podstawę ideologiczną konsolidacji klasy panującej, dostrzegł
w nich światopoglądowe uzasadnienie własnego konserwatyizmu społecznego.

BP/65/13

I.S.